

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Multorum gentium societas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A honoremquam æstimata. Quare huc forte illud accommodabitur, quod aliore quodam sensu non tenere aures vellicet, à Philodemo, vel, ut alii tradunt, ab epigrammatario Platone dictum nobili disticho:

Μέλον ἔσθ', βάδων μὲ φίλων ἔτι πρὶ, ἀδ' ἰπὶ νύκτων
Ἐπιφύσσει, κἀγὼ ἔγὼ σὺ μαργαριτίζεις.

quam sententiam nos jure nostro ita reddidimus:

Pomum ego, quique tibi me dat, te deperit, audin
Flavia, marescam nempe ego, inque etiam.

DE MALO PUNICO. CAP. XXIV.

Mali Punici apud Ægyptios nulla repetri significata: Græcorum nonnulla sunt, sed longe plura quæ in Divinis habentur literis.

POPULOSITAS. CAP. XXV.

Erat vero illud præcipuum ejus mali symbolum, ut populos gentesq; varias uno collegio congregatas significaret. Id ea de causa factum, quod grana illa sua folliculis quibusdam aliquo numero ab aliis segregata, provinciarum veluti limites quosdam præ se ferre videantur, & singula hominum vel collegia, vel nationes potius ab aliis distinguere. Varii enim loculi, cicco quippe suo ditempti, cum granis suis, varias itidem gentes, suis quasq; limbus terminatas, indicant.

JUNO. CAP. XXVI.

Cum vero Juno regnorum præfes haberetur, malum illi Pun. cum dedicarant, quod in ejus ma-
lū Mycenis spectabatur, cum sceptrum altera teneret, eo opere quod Polycleti fuisse ferebatur, de quo apud Pausaniam. In Junonis itaq; gratiam reginæ cum sacrificabant, incurvatam ex malo Punico virgulam in capite gestabant, quam à veteribus Inarculum appellari reperias. Sed enim cum satis contet Carthaginem Punici regni sedem in Junonis tutela fuisse, facile potuit insigne illud et accommodari, quo res ipsa significaretur.

POENI. CAP. XXVII.

Nam in aliis quoq; veterum monumentis animadverti fercula Punicis malis ornata præferri, in eorum celebritatem, qui de Poenis victoriam consecuti essent. Ea Africani ipsam muliebri specie apud Pæctios Florentiæ vidi, in cujus manu altera, læve quippe, quæ decumbentis molliter capiti sustinendo subiecta est, malum Punicum habetur: in altera scabellum, ad regem sardores indicando. Pro puluillo undæ duæ, utramq; mare significant, Oceanum & Mediterraneum, quorum circa se ambitum ut ostenderet, annulos etiam duos in extremos digitos induxit.

MULTARUM GENTIUM SOCIETAS. CAP. XXVIII.

Punicum malum tintinnabulo adjectum, cujus species apud Hebræos potissimum reperias, ut olim Eucherius, mox Gregorius Pontifex interpretatur, unitatem Ecclesiæ ex multis gentib. in eundem sonum, hoc est, in eadem præcepta conventuum indicat. Sicut enim, ut ille inquit, in malo Punico uno exterius cortice multa interius grana uniantur, sic innumeros sanctæ Ecclesiæ populos unitas fidei contegit, quos intus diversitas meritorum tenet. Quod vero piorum conventus canit, Et cortex mali Punici gena tuâ, & floruit vitis floraverunt mala granata, ut Ambrosius ait, bonum fidei fulgorem, confessionis que præ tendit, tot Martyrum sanguine pretiosa, & quod est amplius, Christi cruore decorata, simul pluri nos intra se fructus ulu istius pomi sub una munitione servat, & virtutum negotia multa complectatur. Sentit idem Hieronymus, ubi sextodecima Hebræorum casta, Remon Phares dicta, tradit, quod Græci reddidere: Latini, mali Punici dissepimenta Arboris enim hujus fructum granorum numerositate refertum, indicare a just ppi bonnem turbam credentium, in Ecclesiæ uno gremio quasi cortice contentam. Addeamus, id eo magis unitatem hanc in Christianis malo granato convenire, quod pomum id hoc habet præcipuum, ut quot in uno grana sunt, tot in reliquis reperiantur. Nam, ut Africanus ait, parva & magna granata non eo inter se dissident, quod hæc

R r r

plu-

Malum Punicum Junoni sacrum. Sic. n. Venetiam luna alloquens moenia Carthaginis sua vocat. Æne. lib. 4. Africa figura.

Cantio. 6.

plures, illa pauciores habeant acinos, sed quod parva minores, magna grandiores nutriat; ita Christianae pietatis opera non quam multiplicia sicut considerantur, sed quatenus uno eodemque numero, cum fide, spe & charitate in unoquoque deprehendantur, & sine termino uno conclusa: uno quoque cortice divinae gratiae comprehensa: pro uniuscuiusque virtutis magnitudine vel exiguitate praemia consequantur.

NÆVUS. CAP. XXIX.

QUONIAM vero nullum malum Punicum invenitur, in quo non sit aliquod granum subputre, indicium est, nullum humanum corpus esse absque naevo aliquo vel cicatrice: nullum quoque hominum reperiri, qui vitio sine nascatur, cum vel iustus homo septies in die prolabatur, ita neque collegium ullum est, in quo non aliquis sit praevicator. Ursurpabat similitudinem hanc Thebanus sancta Cynicus.

SIMULATOR. CAP. XXX.

Vulgulitatorum *hos assignat constantia.* SED ENIM plurimum ita homines sunt, ut apparere potius quam esse studeant, malumque Punicum emptorem egregie ante omnia poma ludificetur, & se probantibus imponat, putreo scilicet, rubicundo, lepidoque; cortice spectantibus ad blandiendum, mox interiore aperientibus plerumque situm, putorem marcoremque patefaciendo; hinc factum est, ut plerique veterum simulationem probitatis per id genus pomum significati dixerint. Unde Scholasticus ille severioris doctrinae magister: *Superbus, inquit, malum Punicum est, quod interius putridum sit, exterius vero mirabilem praesentem ferat.* Hoc hominum genus ita notat Horatius:

Aristot. lib. ep. 16.

--- Vir bonus est quis?
Qui consulta patrum, qui leges, iuraque servat,
Quo multa magnaque, ferantur iudice litres:

Quo responfore, & quo causa teste tenetur,
Sed videt hunc omnis domus, & vicina tota
Introsunt turpem speciosam pelle decora.

Lucianus hos tragediarum codicibus auro, purpuraque velutis & qui parat, qui miram ipso compaginationis ornatu pulchritudinem ostendent, ad appetu vero non nisi parricidias, incestus, stupra, ludibrosos, & tumnas, luctus, familiarum urbiumque excidia, & atrocissima profligatissimaque scelera quaeque continent.

VITIUM EMENDATUM. CAP. XXXI.

EUM denique hominem, qui vel morum asperitatem, vel vitium aliquod in melius vertit, ac virtute commutat, significare qui volunt, cuneum ex Pino per mediam arborem Punici mali adactum pingunt. Siquidem evenire ait Basilus, ut si cuneus ejusmodi in acidas Panicas impingatur, ita ut per mediam medullam adigatur, mala saporem ex acido & austero in dulcem atque suavem commutent. Id autem fieri solet, imo in parte radici propinqua stipite perforato. Ac perinde magnus ille vir docet, posse unumquemque sibi vitii medellam evanescere, quando agricultura stuprum qualitates commutare potest, curam autem & studium in animi virtutibus consequendis moribus omnes evincere. Nam si modo quis, ut inquit Horatius, *cultura patientem accomodat aurem,*

Horat. Ep. 1. lib. 1.

Nemo adeo ferus est ut non mitescere possit.

AMICITIA. CAP. XXXII.

AMICITIAM modis plurimis hieroglyphice pingi sculpique posse, toto opere diximus, ut in Palma & foemina, quae quamvis mira sit, in suo tamen genere est, majus necio quod in hedera cum vite, maximum in Punica cum myrto: amant enim se invicem & myrtus & Punica, ideoque, ut observavit Florentinus, & asserit etiam Dydimus, ad Panicorum feracitatem myrtus juxta ferenda est. Quin, ut ait Democritus, ita se amant, ut etiam aliquando procul positae radices mutuo complacent, ideoque mutua earum insitio mirifice fertificat. Si quis igitur fructiferam amicitiam Aegyptiorum in morem scribere voluerit, apte coronam a myrtum malis Punici ornatam faciet. Corona enim ipsius forma amicitiam, qua quis mutuo devinctus est, poma illa fructum & utilitatem inde susceptum indicabunt.

Idem Mattheus in Dios. lib. 1. c. 117.

JOAN.